

про предмети, явища, поняття, дозволяє систематизувати знання, створює належні умови для реалізації особистісно орієнтованого розвивального навчання молодших школярів.

Список використаних джерел

1. Іванова І.М. Реалізація ідеї інтеграції науки в системі базової освіти // Початкова школа. – 2013. – № 2. – С. 44-46.
2. Іванчук М. Г. Ціннісна функція інтегрованого підходу до навчання // Педагогіка і психологія: наук. вісник ЧНУ – Чернівці, 2004. – Вип. 208. – С. 79 – 84.
3. Вегера Н.С. Інтегровані уроки в початковій школі / Н.С. Вегера. – Т. – Х.: Ранок, 2008. – 160 с.

БАРНА О.М.,
КУЗЬМА-КАЧУР М.І.,
Мукачівський державний університет, Україна

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

З початком шкільного навчання основним типом діяльності дітей стає навчальна. Головною особливістю цього періоду є подальше зростання фізичних сил і прискорений розвиток пізнавальних здібностей та мислення молодших школярів. Проблема розвитку мислення є однією з найактуальніших, адже вона органічно пов'язана з проблемою засвоєння і застосування учнями знань у навчальній діяльності. Саме за допомогою мислительної діяльності учні набувають знання, формують способи дій, що впливає на розвиток творчого мислення. На нашу думку «творчий потенціал являє складну підсистему, яка тісно переплітається з іншими структурними складовими психіки, детермінуючими творчі процеси елементами» [1].

Аналіз надбань психолого-педагогічної теорії і практики дає змогу виділити основні теоретичні підходи, які доцільно враховувати в організації освітнього процесу в сучасній початковій школі з метою розвитку творчого мислення учнів. Науковець О. Лоюк у своєму дослідженні виділяє: культурологічний, діяльнісний, компетентнісний підходи [2]. Означені підходи обумовлюють напрям наших досліджень, що передбачає обґрунтування педагогічних умов розвитку творчого мислення молодших школярів в освітньому процесі початкової школи.

В Українському педагогічному словнику сутність педагогічних умов трактується як «демонстрація сукупності процесів відношень, що необхідні для виникнення та існування певного об'єкта або обставин процесу навчання, які є результатом відбору, конструювання і пристосування елементів, змісту, методів, засобів навчання для досягнення поставлених завдань [3, с. 255].

Науковець О. Лоюк виокремила такі педагогічні умови розвитку творчого мислення молодших школярів: творча особистість вчителя початкової школи, організація суб'єкт-суб'єктних відносин між педагогом та вихованцями, планомірна, систематична організація проблемно-конфліктних ситуацій.

З приходом дитини в школу в її житті з'являється авторитетна людина, яка відіграє в ній особливу роль. Становлення і розвиток громадянського суспільства породжує гостру необхідність в педагогах, що володіють високою професійною компетентністю. Отже сучасний учитель – це не тільки предметник, а й знавець дитячих душ, вихователь.

Професійні якості творчого вчителя: креативно-пізнавальні, особистісно-індивідуальні, професійно-педагогічні, соціально-комунікативні. У Типовій освітній програмі для підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджені базові компетентності вчителя Нової української школи, серед них виділяємо професійно-педагогічну – «обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей молодшого шкільного віку» [4].

Друга умова – організація суб'єкт-суб'єктних відносин між педагогом та вихованцями. Сформувані розвинену особистість, на думку багатьох вчених, можливо за умови суб'єкт-суб'єктних відносин між педагогом та вихованцем, де кожному з них характерна активність та діяльність. Концепція Нової української школи базується на якісно новому рівні побудови взаємовідносин між педагогами, учнями, їхніми батьками та громадськими організаціями. Проблема співпраці сім'ї і школи у вихованні дітей досить складна і багатоаспектна. Насамперед це стосується структури взаємодії, розподілу обов'язків, ролей, завдань і функцій між усіма учасниками навчально-виховного процесу, вироблення спільних дій [5].

Третя умова – систематична організація проблемних ситуацій та їх розв'язання. Проблема ситуація – особливий вид інтелектуально-емоційної взаємодії певного суб'єкта з об'єктом пізнання, в процесі якого суб'єкт усвідомлює протиріччя між необхідністю оволодіння об'єктом пізнання та недостатністю знань для цього. Проблемні ситуації класифікуються за різними критеріями: за спрямованістю на пошук нових знань або способів дії, на виявлення можливості застосування відомих знань і способів в нових умовах; за рівнем проблемності в залежності від того, наскільки гостро виражені суперечності; з дисциплін і предметів, у яких допустиме застосування тих чи інших проблемних ситуацій.

Проблемні ситуації забезпечують учням реалізацію природної потреби творчо діяти та на цій основі розвиток такого рівня свідомості, який спонукав би їх до саморозвитку, самоорганізації.

Таким чином, означені педагогічні умови сприятимуть реалізації мети розвитку творчого мислення учня початкової школи при найбільш раціональному використанні сил та засобів.

Список використаних джерел

1. Кузьма-Качур М.І. Творчий компонент діяльності викладача вищого навчального закладу. / М. І. Кузьма-Качур // Modern scientific potential – 2017 : materials of the XIII international scientific and practical conference (28 February – 07 March 2017). – Sheffield, 2017. – Volume 3 : Pedagogical sciences. – С.43-47.
2. Люк О.В. Методологічні підходи до розвитку творчого мислення молодших школярів / О. В. Люк // Сучасні інформаційні технології та інноваційні

методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. – 2015. – Вип. 41. – С. 88 – 94

3. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 375 с.
4. Типова освітня програма для підвищення кваліфікації педагогічних працівників. – Електронний ресурс. Режим доступу: <https://vberz-osvita.gov.ua/news/07-55-59-27-01-2018/>, вільний.
5. Нова Українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Режим доступу <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (31.01.2019).

БАРЧІЙ М.С.,
ВОРОНОВА О.Ю.

Мукачівський державний університет, Україна

ПРОЕКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ПСИХОЛОГІВ

Використання проектних технологій є одним із шляхів підвищення професійної компетентності сучасного викладача та ефективним інструментарієм в сучасному процесі розвитку вищої освіти.

Метод проектів – це система самостійної, узгодженої, комплексної, комунікативно-пізнавальної діяльності, спрямованої на досягнення практичного результату – проекту, який поступово ускладнюючись, сприяє з одного боку, використанню різноманітних методів, а з іншого – інтеграції знань, умінь і навичок з різних галузей наук, розвиває здатність до самоорганізації, саморозвитку, та самовдосконалення майбутнього фахівця. Робота над проектом – практика особистісно орієнтованого навчання в процесі конкретної праці студента на основі його вільного вибору та з урахуванням його інтересів [1].

Метод проектів є ефективним доповненням до інших педагогічних технологій, що сприяють становленню особистості як суб'єкта діяльності та соціальних стосунків, оскільки освіта повинна набути інноваційного характеру.

Дослідження особливостей впровадження проектних технологій в діяльність ЗВО в сучасних умовах здійснюється такими науковцями як Л.В. Зазуліна, О. Пехота, О.Є. Полат, К.Ф. Скиба, С.М. Шевцова, Л. Чеховська та ін. Є. С. Полат поділяє проекти на [2]:

1. Дослідницькі – виконуються за логікою наукового дослідження і мають структуру, наближену до справжнього наукового дослідження: чітко визначені цілі, актуальність предмета дослідження, висунення гіпотез, застосування відповідних методів дослідження, обробка і систематизація одержаних результатів. Домінуючою діяльністю є дослідницька, а кінцевим продуктом – реферат, наукова робота, тези, стаття, есе, аналітичні роботи, доповіді на наукові конференції; виконання дипломних робіт.

2. Творчі – проекти, засновані на самостійній колективній творчості. У таких проектах особливого значення набуває оформлення результатів проекту (розробка плану проведення, сценарію конкретних дій кожного учасника проекту).

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>